

risikere afgørende ændringer i pensionernes størrelse efter førstkommande valg.

Mindretallet afviser de af socialistisk folkeparti og de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag ud fra økonomiske begrundelser.

Ud fra samme begrundelse – den øjeblikkelige økonomiske situation – kan regeringens og socialdemokratiets fastholden af den nugældende praksis vedrørende hjemmearbejdende gifte kvinder (den såkaldte »husmoderregel«) accepteres under forudsætning af, at reglen herefter administreres kønsneutralt. Hjemmearbejdende mænd må altså i henseende til opnåelse af førtidspension behandles ligesom hjemmearbejdende kvinder.

Socialministeren har i et samråd givet udtryk for, at dette vil blive tilfældet.

Det radikale venstre anser det imidlertid for en meget stor mangel ved det indgåede forlig mellem regeringen og socialdemokratiet, at det ikke indeholder løfter eller blot hensigtserklæringer om på længere sigt at indrette pensionslovgivningen mere ligestillingsvenligt.

Mindretallet skal henvise til Ligestillingsrådets henvendelse til socialministeren, der vil blive optrykt i et bilagshæfte til betænkningen, og beklager stærkt, at forligspartierne slet ikke har ladet sig påvirke af den meget oplysende statistik, som Ligestillingsrådet omtaler, eller af ombudsmandens henvendelse fra 1979 vedrørende gifte kvinders muligheder for at opnå invalidepension (nu førtidspension). (Ombudsmandens beretning 1979, p. 200).

Efter det radikale venstres opfattelse er pension erstatning for løn og må som sådan principielt udbetales uafhængigt af køn og civilstand. Der må altså ad åre arbejdes henimod en ophævelse af ægtefælleindkomsthængigheden. Det er derfor meget skuffende, at forliget indeholder hensigtserklæringer, der går i den stik modsatte retning, nemlig i retning af at gøre tildelingen af førtidspension afhængig også af en samlevers indtægt. (Forliget vil blive optrykt i et bilagshæfte til betænkningen).

Mindretallet er enig i, at der skal tilstræbes større lighed mellem ægtepar og samlevende med hensyn til pensioner, men det kan efter det radikale venstres opfattelse kun ske ved i stadig højere grad at betragte ægtefæller som enlige og ikke ved, at man forsøger

at pålægge samlevende en gensidig forsørgelsespligt, de ikke har i dag.

Mindretallet har noteret sig henvendelsen fra De Samvirkende Invalideorganisationer af 17. maj 1983 og opfordrer regeringen til nøje at følge praksis vedrørende ægtefælleafhængig pension efter de nye regler, især for så vidt angår sindslidende gifte kvinder.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Da et flertal i folketinget i foråret 1982 vedtog socialistisk folkepartis beslutningsforslag om at afskaffe laveste invalidepension og erstatte den med en pension på niveau med mellemste invalidepension, må man fra socialistisk folkepartis side beklage, at den førtidspension, der nu vil blive indført for alle berettigede under 60 år, desværre ikke har det økonomiske niveau, som mindretallet mener må være en forudsætning for en rimelig levestandard.

Mindretallet skal samtidig gøre opmærksom på, at man med gennemførelsen af førtidspensionsforslaget afskaffer nogle rettigheder for kvinder med forsørgerpligt over for børn, nemlig retten til enkepension ved det fyldte 45. år. Endvidere mister kvinder retten til hustrutillæg og retten til dobbelt personfradrag for 62–67-årige kvinder. Dette er beklageligt, da mindretallet mener, at der er en betydelig forskel på en rettilighed og den mulighed for at få bevillet en førtidspension, som lovforslagene indeholder.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslagene til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet ønsker i den forbindelse at udtale, at det er fremskridtspartiets opfattelse, at borgere, der er invalide, har ret til hjælp fra samfundet, og principielt bør denne hjælp være lige så stor som f.eks. arbejdsløshedsunderstøttelse.

Det er også fremskridtspartiets opfattelse, at borgere på laveste invalidepension i foråret 1982 blev lovet, at de fra 1. januar 1983 skulle op på mindst mellemste invalidepensionsniveau, og denne forpligtelse lever fremskridtspartiet op til med de ændringsforslag, der er stillet.